

Uitwisseling bankgegevens met het buitenland
Een stand van zaken (update dd. 15 februari 2010)

1. België was tot voor kort een van de weinige landen dat geen bankgegevens uitwisselde in het kader van internationale fiscale gegevensuitwisseling. De Belgische fiscus oordeelde dat het internrechtelijke 'bankgeheim' van artikel 318 WIB92 niet toeliet onderzoek te voeren naar bankgegevens van buitenlandse inwoners op verzoek van een buitenlandse fiscale administratie. Dit leidde ertoe dat België op 2 april 2009 door de OESO werd opgenomen op de zogenaamde "grijze lijst" van belastingparadijzen, een lijst van landen die niet nog niet voldoende meewerkten aan het bestrijden van internationale fraude. De Belgische regering kondigde daarop aan dat zij bereid was om afstand te doen van het bankgeheim in een internationale context, in navolging van het reeds bestaande dubbelbelastingverdrag met de Verenigde Staten.
2. Er zijn enerzijds een aantal **nieuwe dubbelbelastingverdragen** ondertekend die uitdrukkelijk voorzien in een uitwisseling van bankgegevens (onder meer met China, het Eiland Man en Maleisië). Een nieuw verdrag met de Russische Federatie, Panama en Uruguay werd reeds geparafeerd. Daarnaast heeft de Belgische fiscale administratie eveneens met een groot aantal landen een **protocol** afgesloten waarbij de huidige dubbelbelastingverdragen worden aangepast. In het artikel met betrekking tot de uitwisseling van gegevens (doorgaans art. 26 van het dubbelbelastingverdrag), wordt expliciet opgenomen dat een verdragsstaat niet mag weigeren informatie uit te wisselen, enkel en alleen omdat deze informatie wordt aangehouden door een bankinstelling. Er werden reeds een groot aantal dergelijke protocollen ondertekend (onder meer met Australië, Bahrein, Denemarken, Duitsland, Finland, Frankrijk, IJsland, Japan, Luxemburg, Malta, Nederland, Noorwegen, Oostenrijk, San Marino, Seychellen, Singapore, Spanje en het Verenigd Koninkrijk). Met tal van andere landen zijn de onderhandelingen aan de gang (onder meer Hong Kong, Italië en Zwitserland). Met een aantal landen (onder meer met Canada, Griekenland, Zuid-Korea en Tsjechië) werd reeds een protocol geparafeerd.
3. Tot slot werden ook een aantal **akkoorden** ondertekend die beperkt zijn tot de uitwisseling van fiscale inlichtingen, in het bijzonder met Andorra, Antigua en Barbuda, Bahama's, Belize, Gibraltar, Liechtenstein, Monaco, Saint Kitts en Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent en de Grenadines. De akkoorden met Bermuda, Guernsey en Jersey werden reeds geparafeerd. Het spreekt voor zich dat voor België vooral het akkoord met Liechtenstein hier in het oog springt.
4. De nieuwe regelingen inzake fiscale gegevensuitwisseling voorzien in de akkoorden (de TIEA's) enkel in uitwisseling van bankgegevens op verzoek. Een automatische uitwisseling van bankgegevens is dus in deze context voorlopig nog niet mogelijk. België zou zowel bankgegevens aan de buitenlandse administratie kunnen overmaken wanneer zij hierom vraagt, als de buitenlandse administratie zelf om bankgegevens van een Belgische rijksinwoner verzoeken. De gegevensuitwisseling voorzien in de nieuwe verdragen alsook in de protocollen lijkt op grond van de formulering in de verdragsbepaling niet beperkt te zijn tot gegevensuitwisseling op verzoek. De spontane of automatische gegevensuitwisseling blijkt dus op grond van de nieuwe formulering mogelijk te zijn. Het aanvullende protocol bij het verdrag met Oostenrijk voorziet uitdrukkelijk dat de uitwisseling van bankgegevens "niet verplicht spontaan of automatisch" mag zijn. Hieruit kan worden afgeleid dat een spontane of automatische uitwisseling van "inlichtingen die naar verwachting relevant zullen zijn voor de uitvoering van de overeenkomst" in het algemeen en van bankgegevens in het bijzonder, in de regel wel degelijk toegelaten zal zijn. Het protocol met Luxemburg voorziet daarentegen uitdrukkelijk dat de uitwisseling van inlichtingen dient te geschieden op verzoek.
5. Sommige van de ondertekende protocollen waarbij geldende dubbelbelastingverdragen worden aangepast om de uitwisseling van bankgegevens mogelijk te maken, zijn van toepassing op inkomsten toegekend of betaalbaar gesteld op of na 1 januari 2010 of op inkomsten die betrekking hebben op het belastbaar tijdperk dat eindigt op of na 31 december 2010 (o.a.

- Nederland). De meeste protocollen, verdragen of akkoorden laten de toepassing evenwel afhangen van de datum van de inwerkingtreding van het protocol, meer bepaald op inkomsten van het jaar dat onmiddellijk volgt op het jaar van de inwerkingtreding (o.a. Andorra, Frankrijk, Oostenrijk, Liechtenstein, Luxemburg, Verenigd Koninkrijk). In sommige protocollen is voorzien dat ze van toepassing zijn op inkomsten toegekend of betaalbaar gesteld op of na 1 januari 2008 in geval die inkomsten het voorwerp uitmaken van een verzoek tot uitwisseling van inlichtingen die berusten bij een bank of andere financiële instelling (o.a. Nederland).
6. Voor een volledige lijst met de hangende onderhandelingen verwijzen wij naar de website van de fiscus: <http://www.fiscus.fgov.be/interfafznl/nl/downloads/bankinlicht.pdf>. In totaal wordt met een tachtigtal landen onderhandeld. De teksten van de reeds ondertekende protocollen en akkoorden die nog niet in werking zijn kunnen ook online worden geraadpleegd: <http://fiscus.fgov.be/interfafznl/nl/international/conventions/sign.htm>. Het gevolg van al deze onderhandelingen is dat België niet langer op de “grijze lijst” van de OESO figureert, aangezien België het vereiste aantal van 12 akkoorden die voorzien in de uitwisseling van bankgegevens heeft afgesloten. Tot op heden is evenwel nog geen enkel van de genoemde verdragen, protocollen of akkoorden met betrekking tot de gegevensuitwisseling in werking getreden.
  7. Hoe de uitwisseling van bankgegevens dan praktisch zal worden geregeld, is dus voorlopig nog onduidelijk. Binnen de fiscale administratie is wel reeds een regeling uitgewerkt voor wat betreft uitwisseling van bankgegevens met de VS (Circ. AFZ/97-380 – www.fisconet.be). Daarin werd voorzien dat een gespecialiseerde dienst (Directie III/1) de gegevens zal opvragen bij de banken, middels een vraag om inlichtingen. Deze dienst gaat ook eerst na of de gestelde vraag voldoet aan de voorwaarden die in het verdrag zijn opgelegd (vb. identificatie van de bank en de belastingplichtige). Deze dienst mag de bekomen gegevens niet meedelen aan andere administraties binnen de FOD Financiën. Het is immers niet toegelaten om de gegevens die op verzoek van de buitenlandse administratie worden verzameld, aan te wenden voor Belgische taxaties. Het is te verwachten dat deze regeling ook zal worden toegepast eens ook andere landen aan de Belgische administratie bankgegevens kunnen opvragen.
  8. De recentere ontwikkelingen inzake de “diefstal” van bankgegevens laten ook velen niet onberoerd. Naast de vraag of deze gegevens zonder meer kunnen worden gebruikt in een fiscale of strafprocedure, wat een open vraag is, is er de vraag of Zwitserland (het land van herkomst van de meest recente van deze gegevens) bereid zal zijn om een verzoek tot gegevensuitwisseling in te willigen op basis van deze “gestolen” gegevens. Onder de desbetreffende Protocollen en TIEA's bij art. 26 OECD Model is immers een mogelijkheid om geen inlichtingen te verstrekken indien dit in strijd zou zijn met de openbare orde. Naar de huidige Zwitserse interpretatie (alsmede deze van Liechtenstein – zie art. 7 §1 c. TIEA België - Liechtenstein) zou dit alvast het geval zijn.
  9. Ook op het vlak van de Europese Spaarrichtlijn hebben zich inzake België belangrijke wijzigingen voorgedaan. België is vanaf 1 januari 2010 volledig toegetreden tot het systeem van automatische gegevensuitwisseling. In het verleden ontving België wel gegevens uit het buitenland, doch deelde het zelf geen gegevens mee aan de andere lidstaten. Bijgevolg worden vanaf 1 januari 2010 de gegevens van rentebetalingen door Belgische banken automatisch overgemaakt aan de administratie van het land waar de uiteindelijk gerechtigde inwoner is. België zal dan ook niet langer enige woonstaatheffing inhouden. Een en ander heeft belangrijke gevolgen voor buitenlanders met Belgische bankrekeningen.

Gerd D Goyvaerts
Advocaat-vennoot

Filip Smet
Advocaat

Karen Moser
Advocaat